

2. Pojetí nákladů v manažerském účetnictví

Příklad 1

Společnost hodnotí dvě varianty výroby pro příští rok. Která varianta je pro společnost příznivější? Určete, které náklady jsou pro dané rozhodnutí relevantní a irelevantní. Porovnejte výhodnost variant dle relevantních nákladů a výnosů.

Položky nákladů a výnosů	Původní varianta	Nová varianta
Jednicový materiál	10 000	10 000
Jednicové mzdy	3 000	1 800
Odpisy přípravků	0	600
Výrobní režie	8 000	9 000
Výnosy	20 000	20 000

Řešení:

Položky nákladů a výnosů	Původní varianta	Nová varianta	Typ nákladů a výnosů
Jednicový materiál	10 000	10 000	Irelevantní
Jednicové mzdy	3 000	1 800	Relevantní
Odpisy přípravků	0	600	Relevantní
Výrobní režie	8 000	9 000	Relevantní
Výnosy	20 000	20 000	Irelevantní

Nová alternativa má vyšší relevantní náklady o 400, proto je lepší setrvat u varianty původní.

Příklad 2

Společnost chce investovat do zmodernizování výrobního procesu, což bude mít mimo jiné za následek zvýšení počtu vyrobených výrobků a snížení výše přímých mezd. Vypočítejte rozdílové náklady a zjistěte, jak zmodernizování výrobního procesu ovlivní výsledky společnosti.

Nákladové a výnosové položky	Původní náklady	Změněné náklady
Rozsah výroby (ks)	200	260
Cena kusu	240	240
Přímé osobní náklady	3 000	2 000
Přímá výrobní spotřeba	10 000	13 000
Výrobní režie	8 000	9 000

Řešení:

Nákladové a výnosové položky	Původní náklady	Změněné náklady	Rozdílové náklady
Rozsah výroby (ks)	200	260	60 (zvýšení)
Cena kusu	240	240	0
Přímé osobní náklady	3 000	2 000	1 000 (snížení)
Přímá výrobní spotřeba	10 000	13 000	3 000 (zvýšení)
Výrobní režie	8 000	9 000	1 000 (zvýšení)
Náklady celkem	21 000	24 000	3 000 (zvýšení)
Výnosy	48 000	62 400	14 400 (zvýšení)
Zisk	27 000	38 400	11 400 (zvýšení)
Průměrné náklady	105	92	13 (snížení)

Zmodernizováním výroby, které umožní i rozšíření výroby o 60 jednotek se zvýší efektivnost, tj. výnosy se zvýší o 14 400, náklady pouze o 3000. Zároveň se zvýší také hospodárnost, protože se snížil náklad na jeden kus.